

A בס"ד

Intro

Today we will learn בע"ה of דף נר of עבודה זרה. Some of the topics we will learn about include.

עבודת כוכבים שהניחה עובדיה

If an עבודה זרה was abandoned by its worshippers, whether the עבודה זרה becomes permitted?

And whether the worshippers left voluntarily or forcefully;

The Braisa of

נעבד שלו אסור

ושל חבירו מותר

If a person bowed to his own animal, the animal becomes disqualified for Korbanos, but if he bowed to someone else's animal the animal remains eligible for Korbanos.

The two explanations to the Braisa of

איזהו נעבד כל שעובדים אותו

בין בשוגג ובין במזיד בין באונס ובין ברצון

An animal that was worshipped becomes disqualified for Korbanos, even if this was done

באונס, forcefully.

אף על פי שאמרו המשתחוה לבהמת חבירו לא אסרה

עשה בה מעשה אסרה

If one performed an action of עבודה זרה to someone else's animal, the animal becomes disqualified for Korbanos.

B אע"פ שאמרו המשתחוה לבעלי חיים

לא אסרן

עשאו חליפין לעבודת כוכבים

אסרן

Although if one bowed down to a live animal, the animal does not become אסור בהנאה;

If he exchanged his own עבודה זרה for an animal, the animal does become אסור בהנאה, because

תופס את דמיו

The Issur transfers to the animal.

The Machlokes whether this also applies to

חליפי חליפין

If one exchanged his עבודה זרה for an animal, whether the animal becomes forbidden.

The debates between the זקנים and עכו"ם in the reason of why Hashem does not eliminate עבודה זרה;

And the reason that עבודה זרה seemingly possess the power to heal and bring rain.

A

**עבודת כוכבים
שהניחה עובדיה**

**נעבד שלו אסור
ושל חבירו מותר**

**איזהו נעבד כל שעובדים אותו
בין בשוגג ובין במזיד
בין באונס ובין ברצון**

**אף על פי שאמרו
המשתחוה לבהמת חבירו
לא אסרה
עשה בה מעשה אסרה**

B

**אע"פ שאמרו
המשתחוה לבעלי חיים
לא אסרן
עשאו חליפין לעבודת כוכבים
אסרן**

תופס את דמיו

חליפי חליפין

*The debates between
the זקנים and עכו"ם
in the reason of why Hashem
does not eliminate עבודה זרה;*

1 So, let's review ...

Zugt Di Mishnah

עבודת כוכבים שהניחיה עובדיה

If an עבודה זרה was abandoned by its worshippers, it depends:

בשעת שלום

מותרת

During peacetime, the עבודה זרה becomes permitted, because as Rashi explains

הואיל ויצאו לדעת ולא נטלוה עמהם

בטלוה

Since the worshippers left voluntarily and they did not take the עבודה זרה with them, they assumingly were מבטל it.

However.

בשעת מלחמה

אסורה

During war, the עבודה זרה remains forbidden, because since the worshippers left forcefully, they were not מבטל it.

=====

The Mishnah continues;

בימוסיאות של מלכים

הרי אלו מותרות

The stone designated as a pedestal for the עבודה זרה that the king bows to as he passes by, is permitted, because

מפני שמעמידין אותה בשעה שהמלכים עוברים

ומלכים מניחין דרך זו והולכין בדרך אחרת

Because since the stone with the עבודה זרה are placed along the king's assumed route, and the king often decides to take a different route, the stone does not become משמשי עבודה זרה.

The Gemara explains

בימוס אבן אחת

מותר

A בימוס is built with one stone and is permitted because it was not actually used for עבודה זרה.

While

מזבח אבנים הרבה

אסור

An altar is built with many stones and is forbidden because it was used for the offerings of עבודה זרה.

=====

1

נאמר

עבודת כוכבים שהניחיה עובדיה

If an עבודה זרה was abandoned by its worshippers,

בשעת מלחמה
אסורה

During war, the עבודה זרה remains forbidden,

because

since the worshippers left forcefully, they were not נטלוה it.

בשעת שלום
מותרת

During peacetime, the עבודה זרה becomes permitted,

because

הואיל ויצאו לדעת ולא נטלוה עמהם בטלוה
Since the worshippers left voluntarily and they did not take the עבודה זרה with them, they were נטלוה it.

בימוסיאות של מלכים
הרי אלו מותרות

The stone designated as a pedestal for the עבודה זרה that the king bows to as he passes by, is permitted,

מפני שמעמידין אותה
בשעה שהמלכים עוברים
ומלכים מניחין דרך זו
והולכין בדרך אחרת

Because since the stone with the עבודה זרה are placed along the king's assumed route, and the king often decides to take a different route, the stone does not become משמשי עבודה זרה.

The Gemara explains

מזבח אבנים הרבה
אסור

An altar is built with many stones and is forbidden because it was used for the offerings of עבודה זרה.

בימוס אבן אחת
מותר

A בימוס is built with one stone and is permitted because it was not actually used for עבודה זרה.

2 The Gemara proceeds with the following Braisa:
 תנא נעבד שלו אסור
 ושל חבירו מותר
 If a person bowed to his own animal, the animal becomes disqualified for Korbanos.
 But if he bowed to someone else's animal the animal remains eligible for Korbanos.

The Gemara questions של חבירו מותר from the following Braisa:
 איזהו נעבד כל שעובדים אותו
 בין בשוגג ובין במזיד בין באונס ובין ברצון
 An animal that was worshipped becomes disqualified for Korbanos, regardless of whether this was done במזיד, intentionally, or even if it was done בשוגג, unintentionally or באונס, forcefully.

The Gemara initially assumes that באונס is refers to a case of
 כגון דאנס בהמת חבירו
 והשתחוה לה
 A person bowed down to someone else's animal against the owner's will, and nevertheless the animal becomes אסור?

2 *ברייא*
**תנא נעבד שלו אסור
 ושל חבירו מותר**
 If a person bowed to his own animal,
 the animal becomes disqualified for Korbanos.

*But if he bowed to someone else's animal
 the animal remains eligible for Korbanos.*

**איזהו נעבד
 כל שעובדים אותו
 בין בשוגג ובין במזיד
 בין באונס ובין ברצון**
 An animal that was worshipped
 becomes disqualified for Korbanos,
 regardless of whether this was done במזיד,
 or even if it was done בשוגג, or באונס.

*The Gemara initially assumes
 that באונס is referring to a case of*
**כגון דאנס בהמת חבירו
 והשתחוה לה**
 A person bowed down to someone else's animal
 against the owner's will,
 and nevertheless the animal becomes אסור?

3 However, the Gemara offers two other explanations:
1.
Either the Braisa refers to בהמה שלו, one's own animal;
And באונס is a case of
כגון שאנסוהו עכו"ם
והשתחוה לבהמתו דידיה
A non-Jew compelled a Jew to bow down to his own animal

And although we generally apply the concept of
אונס רחמנא פטריה
One is permitted to commit a transgression if he was
compelled to do so?

However
אונס בפרהסיא
אסור
One is forbidden to transgress publicly even though it was
באונס;
As we see from the following two Pesukim:
One Pasuk states
וחי בהם
ולא שימות בהם
One should live with the Mitzvos, not die because of them,
and this excludes באונס.
While a second Pasuk states
ולא תחללו את שם קדשי
In public, one must forfeit his life, and not cause a חילול ה',
and this includes באונס.

Therefore, we must say
בצנעא
אונס מותר
One is permitted to worship an animal in private באונס;
and in this case
נעבד מותר
However,
בפרהסיא
אונס אסור
One is forbidden to worship an animal in public באונס; and
in this case
נעבד אסור

3

1

Either the Braisa refers to בהמה שלו, one's own animal;
And באונס is a case of
כגון שאנסוהו עכו"ם
והשתחוה לבהמתו דידיה
A non-Jew compelled a Jew
to bow down to his own animal

And although we generally say
אונס רחמנא פטריה
One is permitted to commit a transgression if
he was compelled to do so?

However
אונס בפרהסיא
אסור
One is forbidden to transgress publicly even
though it was באונס;
As we see from the following two Pesukim:

A second Pasuk states
ולא תחללו
את שם קדשי
In public, one must forfeit his
life, and not cause a חילול השם,
and this includes באונס.

One Pasuk states
וחי בהם
ולא שימות בהם
One should live with the
Mitzvos, not die because of
them, and this excludes באונס.

Therefore, we must say

בפרהסיא אונס אסור One is forbidden to worship an animal in public באונס; and in this case נעבד אסור	בצנעא אונס מותר One is permitted to worship an animal in private באונס; and in this case נעבד מותר
--	---

4

2.

OR the Braisa refers to בהמת חבירו, and באונס is a case of כגון שניסך לה יין בין קרניה

He poured wine between the horns of someone else's animal and the animal becomes אסור, because

דעבד בה מעשה

He performed an action to the actual animal.

As רבי יוחנן says

אף על פי שאמרו

המשתחוה לבהמת חבירו לא אסרה

עשה בה מעשה אסרה

And the source for this Halachah is in the following Pasuk

כל הכלים אשר הזניח המלך אחז במלכותו במעלו

הכנו והקדשנו

הכנו

שגזזנו

The Kohanim discarded the כלים of the המקדש that אחז used for עבודה זרה.

And

והקדשנו

שהקדשנו אחרים תחתיהם

They replaced these כלים with other כלים.

4

2

The Braisa refers to בהמת חבירו,

And באונס is a case of

כגון שניסך לה יין בין קרניה

He poured wine between the horns of someone else's animal

and the animal becomes אסור, because

דעבד בה מעשה

He performed an action to the actual animal.

As רבי יוחנן says

אף על פי שאמרו

המשתחוה לבהמת חבירו לא אסרה

עשה בה מעשה אסרה

And the source is from the following Pasuk

כל הכלים אשר הזניח המלך אחז

במלכותו במעלו

הכנו והקדשנו

לפקדלנו אחרים תחתיהם
They replaced these כלים
with other כלים.

לאזנינו
The Kohanim discarded
the כלים of the המקדש
that אחז used for עבודה זרה.

5 And the Gemara asks
 Why did the כלים become אסור?
 והא אין אדם אוסר דבר שאינו שלו
 The כלים belonged to הקדש, and אהז could not cause a prohibition to כלים that do not belong to him?

Therefore, we must say
 כיון דעבד בהו מעשה
 איתסרו להו
 The כלים became אסור because אהז performed an action and used them for עבודה זרה, and therefore regarding בהמת חבירו
 ניסך לה יין בין קרניה
 אסרה
 Because
 כיון שעשה בה מעשה
 אסרה
 =====

Similarly, רבי יוחנן says
 אע"פ שאמרו המשתחוה לקרקע עולם לא אסרה
 חפר בה בורות שיחין ומערות אסרה
 Although if one bowed down to the ground, the ground does not become אסור בהנאה;
 But if he transformed the land for עבודה זרה by digging pits and caves, the ground does become אסור בהנאה.
 =====

5
And the Gemara asks
 Why did the כלים become אסור?

והא אין אדם אוסר דבר שאינו שלו

The כלים belonged to הקדש, and אהז could not cause a prohibition to כלים that do not belong to him?

Therefore, we must say

כיון דעבד בהו מעשה איתסרו להו

Because אהז performed an action and used them for עבודה זרה,

Therefore regarding

בהמת חבירו ניסך לה יין בין קרניה אסרה

Because

כיון שעשה בה מעשה אסרה

Similarly, רבי יוחנן says

אע"פ שאמרו המשתחוה לקרקע עולם לא אסרה

חפר בה בורות שיחין ומערות אסרה

Although if one bowed down to the ground, the ground does not become אסור בהנאה;

But if he transformed the land for עבודה זרה by digging pits and caves, the ground does become אסור בהנאה.

6 The Gemara proceeds with another Halachah of רבי יוחנן
 אע"פ שאמרו המשתחוה לבעלי חיים
 לא אסרן
 עשאן חליפין לעבודת כוכבים
 אסרן
 Although if one bowed to a live animal, the animal does
 not become אסור בהנאה;
 However, if he exchanged his own עבודה זרה for an animal,
 the animal does become אסור בהנאה, because
 תופס את דמיו
 The Issur transfers to the animal; as the Pasuk states
 והיית חרם כמוהו
 Which is understood as
 כל שאתה מוהיה כמונו
 הרי הוא כמוהו
 Whatever is generated from the עבודה זרה is like the עבודה
 זרה.

And the Gemara proceeds with a Machlokes רבי ישמעאל
 רבי יוסי ורבנן regarding
 חליפי חליפין
 If he exchanged his חליפי עבודה זרה for an animal, whether
 the animal becomes forbidden:
 One says
 אפילו חליפי חליפין אסורין
 Because
 כל שאתה מוהיה כמונו
 הרי הוא כמוהו
 While the other says
 חליפי חליפין מותרין
 Because the Pasuk concludes with
 כי חרם הוא

The exclusive word הוא teaches
 הוא
 ולא חליפי חליפין
 Only חליפין חליפין are forbidden, but חליפין חליפין are permitted.
 =====

6
 רבי יוחנן
**אע"פ שאמרו
 המשתחוה לבעלי חיים
 לא אסרן
 עשאן חליפין לעבודת כוכבים
 אסרן**

Although if one bowed to a live animal,
 the animal does not become אסור בהנאה;
 However,
 if he exchanged his own עבודה זרה for an animal,
 the animal does become אסור בהנאה, because

תופס את דמיו
 The Issur transfers to the animal;

as the Pasuk states

והיית חרם כמוהו

כל שאתה מוהיה כמונו

הרי הוא כמונו

Whatever is generated from the עבודה זרה
 is like the עבודה זרה.

רבי ישמעאל ב"ר יוסי - ורבנן

חליפי חליפין

If he exchanged his חליפי עבודה זרה for an animal,
 whether the animal becomes forbidden:

The other says
**חליפי חליפין
 מותרין**

Because the Pasuk
 concludes with

כי חרם הוא

וא לא חליפי חליפין

Only חליפין חליפין are forbidden,
 but חליפין חליפין are permitted.

One says
**אפילו
 חליפי חליפין
 אסורין**

Because

כל שאתה מוהיה ממנו
 הרי הוא כמוהו

7 Zugt Di Mishnah
 שאלו את הזקנים ברומי
 אם אין רצונו בעבודת כוכבים למה אינו מבטלה
 The Romans asked the Jewish elders, if Hashem despises
 עבודה זרה, why does he not eliminate them?

The זקנים answered
 הרי הן עובדין לחמה וללבנה ולכוכבים ולמזלות
 יאבד עולמו מפני השוטים
 Since they also worship the sun, moon and stars, Hashem
 does not want to destroy his world because of these fools.

The Romans asked
 א"כ יאבד דבר שאין צורך לעולם בו
 ויניח דבר שצורך העולם בו
 If so, Hashem should eliminate only those that are not
 necessary for the world, but keep those that are necessary
 for the world?

The זקנים answered
 אף אנו מחזיקין ידי עובדיהן של אלו
 שאומרים תדעו שהן אלוהות שהרי הן לא בטלו
 This would give credence to their worshippers who will
 claim that their עבודה זרה is legitimate because they were
 not eliminated like the others.
 =====

משנה

לאלו את הפקנים ברומי

**אם אין רצונו בעבודת כוכבים
 למה אינו מבטלה**

*The Romans asked the Jewish elders,
 if Hashem despises עבודה זרה,
 why does he not eliminate them?*

The זקנים answered

**הרי הן עובדין לחמה
 וללבנה ולכוכבים ולמזלות
 יאבד עולמו מפני השוטים**

*Since they also worship the sun, moon and stars,
 Hashem does not want to destroy his world
 because of these fools.*

The Romans asked

**א"כ יאבד דבר שאין צורך לעולם בו
 ויניח דבר שצורך העולם בו**

*If so, Hashem should eliminate
 only those that are not necessary for the world,
 but keep those that are necessary for the world?*

The זקנים answered

**אף אנו מחזיקין ידי עובדיהן של אלו
 שאומרים תדעו שהן אלוהות
 שהרי הן לא בטלו**

*This would give credence to their worshippers
 who will claim that their עבודה זרה is legitimate
 because they were not eliminated
 like the others.*

8 The Gemara mentions several other debates between the זקנים and עכו"ם and we will discuss two of them:

1.
רבי עקיבא asked זונין
לבי ולבך ידע דעכו"ם לית בה מששא
והא קחזינן גברי דאזלי כי מתברי
ואתו כי מצמדי
מאי טעמא

We both know that עבודה זרה is meaningless;
But why is it that we see crippled people going to the
עבודה זרה and they return healed?

רבי עקיבא gave a משל, a parable, to answer their question:
יסורין בשעה שמשגרין אותן על האדם
... משביעין אותן שלא תלכו אלא ביום פלוני

When afflictions are sent upon a person, they are sworn to
leave the person on a specific day and time, through a
specific doctor and his remedies;

As the Pasuk states
וחלים רעים ונאמנים
רעים בשליחותן
ונאמנים בשבועתן

Therefore,
כיון שהגיע זמנן לצאת, הלך זה לבית עכו"ם
יסורין אומרים
וכי מפני ששוטה זה עושה שלא כהוגן
אנו נאבד שבועתנו

If at that designated time the person goes to the עבודה זרה,
the יסורים will leave anyway, and they will not violate their
oath because of this fool.

8 Several other debates between the זקנים and עכו"ם

1

רבי עקיבא asked זונין

לבי ולבך ידע
דעכו"ם לית בה מששא
והא קחזינן גברי דאזלי כי מתברי
ואתו כי מצמדי
מאי טעמא

We both know that עבודה זרה is meaningless;
But why is it that we see crippled people
going to the עבודה זרה and they return healed?

רבי עקיבא answered with a משל

יסורין
בשעה שמשגרין אותן על האדם
משביעין אותן שלא תלכו
אלא ביום פלוני

When afflictions are sent upon a person,
they are sworn to leave the person in a time,
through a specific doctor and his remedies;

As the Pasuk states

וחלים רעים ונאמנים

רעים בשליחותן ונאמנים בשבועתן

Therefore,

כיון שהגיע זמנן לצאת,
הלך זה לבית עכו"ם
יסורין אומרים

וכי מפני
ששוטה זה עושה שלא כהוגן
אנו נאבד שבועתנו

If at that designated time the person goes to the עבודה זרה,
the יסורים will leave anyway, and they will not
violate their oath because of this fool.

9

2.

רבי יהודה asked רבא בר רב יצחק
האיכא בית עכו"ם באתרין
דכי מצטרך עלמא למטרא
מתחזי להו בחלמא ואמר להו
שחטו לי גברא ואייתי מטרא

There is an עבודה זרה in our city that in times of drought
instructs its adherents in their dreams to slaughter a
person and in return they will receive rain, and indeed it
rains?

Hashem explained this with the following Pasuk:

אשר חלק ה' אלהיך אותם לכל העמים
מלמד שהחליקן בדברים
כדי לטורדן מן העולם

Hashem gave the עבודה זרה power in order to mislead their
worshippers.

As ריש לקיש says
בא לטמא פותחין לו

One who wants to defile himself is given the opportunity
to do so; and

בא לטהר מסייעין אותו

One who wants to purify himself gets extra assistance
from above.

9

2

רב ירודה asked רבא בר רב יצחק

האיכא בית עכו"ם באתרין
מתחזי להו בחלמא
ואמר להו

שחטו לי גברא ואייתי מטרא

There is an עבודה זרה in our city that in times of drought
instructs its adherents in their dreams
to slaughter a person and in return it will rain,
and indeed it rains?

רב ירודה explained

אשר חלק ה' אלהיך אותם
לכל העמים

מלמד שהחליקן בדברים

כדי לטורדן מן העולם

Hashem gave the עבודה זרה power
in order to mislead their worshippers.

As ריש לקיש says

בא לטהר

מסייעין אותו

One who wants to purify
himself gets extra
assistance from above.

בא לטמא

פותחין לו

One who wants to defile
himself is given
the opportunity to do so.